

burgers hun hoop op de verwezenlijking van het socialisme met het herstel van de oude partij- en vakbondsorganisaties en van hun "Internationalen" verbinden. Pas in de revolutionaire worsteling, die na de wereldoorlog in Europa zal volgen, zullen deze mensen die ervaringen opdoen, die meer overtuigend, dan hetgeen wij nu kunnen zeggen, alle illusies zullen vernietigen. Pas in deze worsteling zal, zoals wij reeds zeiden, de revolutionaire partij herrijzen. Sociaal-democraten en stalinisten zijn niet tevergeefs sinds tientallen jaren aan de invloed van bureaucratische organisaties blootgesteld. Zij kunnen, zonder eigen strijdervaring, de verandering van het maatschappelijk stelsel slechts als de machtsvername door een partijapparaat begrijpen. Zeker, de zielige ineenstorting van de IIe en IIIe Internationale is reeds een ervaring, maar slechts een negatieve. De massa ziet nog niets positiefs, hetgeen de verloren organisatie vervangen kan. Zo hoopt zij op haar terugkeer, wel met verbeteringen, maar toch nog steeds in principe de oude organisatie. Wij echter kunnen reeds nu voorspellen, wat het zal betekenen, als de IIe en IIIe Internationale in het leven teruggeroepen worden.

Het reformisme en zijn organisaties zijn op dood en verderf met het maatschappelijk stelsel van het Westerse imperialisme verbonden, zij spelen de rol van de vijfde colonne van het kapitalisme in het kamp van de arbeidersklasse. Er bestaat geen verschil tussen de perspectieven van het kapitalisme en van het reformisme. Wij hebben niet meer nodig dan een kijk in de programma's en plannen, die reeds nu door de reformistische woordvoerders worden voorgelegd. Deze programma's stellen zonder onderscheid de "nationalisatie" van de banken en van bepaalde industrieën voorten bate van de staat en proberen hun aanhangers ervan te overtuigen, dat deze bedrijfsvername

door de staat iets met socialisme te maken heeft. In waarheid is de "nationalisatie" van bedrijven slechts één vorm van monopolie-kapitalistische exploitatie van productiemiddelen en zelfs een zeer verscherpte vorm. Het monopolie van de bezittende klasse bedient zich behalve van trusts, syndicaten en kartels ook van het z.g.n. staatskapitalisme. Voorwaarde voor het socialisme is de revolutionaire opheffing van het particulier eigendom van de productiemiddelen en van zijn staatkundig stelsel. Openlijk betoegt het reformisme de algemene volkspartij en beweert, dat de arbeidersbeweging haar doelstellingen met uitzondering van het ouderdomspensioen verwezenlijkt heeft. Niet minder openlijk propageert het reformisme het neo-fascisme door een eenheidsvakbond (gesticht door de staat), het wettelijk stakingsverbod en de uitschakeling van de revolutionaire beweging uit het leven van de gemeenschap voor te stellen. Iedere poging, om de organisaties van het reformisme en zijn reeds in twee wereldoorlogen schandelijk ingegestorte Internationalen te herstellen, moet leiden naar nieuwe onmacht van het proletariaat, naar nieuwe sociale ellende en naar nieuwe oorlogen.

De derde Internationale heeft zich tijdens de oorlog formeel geliquideerd, nadat zij als onafhankelijke revolutionaire partij sinds jaren slechts een schijnbestaan had geleid. Maar de groeiende belangstelling voor de Sovjet-Unie verwekt in sommige mensen wel de hoop, dat deze partij zal herrijzen. Wij beschouwen het niet als denkbeeldig, dat de bureaucratie van de Comintern, die in het jaar 1943 de "werkzaamheden" van de IIIe Internationale staakte en de formele ontbinding van een congresbesluit wilde afhankelijk maken, inderdaad een congres na de oorlog zal bijeenroepen. De bureaucratie zal dan misschien werkelijk de hoop van haar aanhangers vervullen

en haar besluit, de Comintern te ontbinden, niet laten bevestigen.

Hierbij zal zich de bureaucratie kunnen laten leiden door de gedachte een tegenwicht te vinden tegen de waarschijnlijk te verwachten economische druk van de tegenwoordige imperialistische bondgenoten; een druk, die, wanneer er niet telkenmale voor zal moeten worden uitgeweken, aanleiding kan worden en zal worden tot een militaire botsing. Met het oog hierop is het niet uitgesloten, dat het stalinisme nogmaals een zwenking in haar propagandamethoden zal toepassen en de ultra-rechtse leuzen van het volksfront van de "democratie", van de godsdienstvrede, enz. opnieuw door ultra-linkse parolen van strijd tegen de bourgeoisie zal vervangen.

Maar, of dit al of niet zal geschieden en op welke wijze, hangt uitsluitend af van de buitenlandse politiek van het door de bureaucratie beheerste Russische staatsapparaat en niet van de werkelijke belangen van het wereldproletariaat. Een medewerking b.v. aan de verscheuring van het verslagen Duitsland, gepaard gaande met een verslaving van de Duitse arbeidersklasse zal aan de mogelijkheden van een revolutie van het proletariaat in West- en Centraal-Europa wezenlijk nadeel betekenen. En toch is dit in het geheel niet uitgesloten, omdat het de afzonderlijke belangen van de Russische bureaucratie vermoedelijk tijdelijk kan dienen.

Ondanks een zodanige, voor het internationale socialisme nadelige politiek, zal het stalinisme mogelijk kunnen steunen op de belangstelling voor en de toeneiging van de arbeiders tot Rusland op hun tegenzin tegen reformisme en neofascisme. Terecht zien de arbeiders in de economische grondslagen van Rusland, dat de ontbinding van het particuliere eigendom heeft ge-

bracht, een orde, die aan het kapitalisme superieur is, doch ten onrechte identificeren veel arbeiders de maatschappelijke status van het huidige Rusland met rzdenmacht en communisme.

Terecht willen de arbeiders in geval van een oorlog tussen Rusland en de imperialistische machten op grond van de genoemde economische grondslagen de partij van Rusland kiezen.

Doch evenzeer ten onrechte geloven velen, dat een versterking van de stalinistische partijen de meest geschikte weg is, om de bedoelde waarden te verdedigen, terwijl in feite de Comintern de georganiseerde verstikking van de internationale beweging door de partij-burecratie is en daardoor het werkelijk belang ook van een socialistisch Rusland schaadt.

Rechtse en linkse "schommelingen" van de Comintern waren en zullen zijn de toepassing van een opportunisme, dat tot een principe verheven is. Wij weten, wat het betekent, wanneer het stalinisme nu reeds de regering in Londen als wettig gezag begroet, de nationale eenheid van alle Nederlandse volksgroepen op de grondslag van het nationalisme preekt - en in tegenstelling hiermee - o.m. volksrechtbanken tegen de oorlogsmisdadigers eist. Volksrechtbanken zijn revolutionaire rechtbanken, waarvan wij de eis tot instelling graag ondersteunen. Maar hun oprichting heeft de revolutionaire omverwerping van de bezittende klasse en van haar "wettig" stelsel tot voorwaarde.

De revolutionaire beweging aanvaardt het als haar plicht bij iedere botsing van Rusland met imperialistische machten de economische grondslagen van dat land mede te verdedigen. Zij kan dit slechts doen overeenkomstig haar eigen principiële opvattingen en in de wetenschap, dat zij daar meermalen andere wegen zal hebben te

gaan dan door de Stalin-burocratie zullen worden aangegeven en door de stalinistische partijen zullen worden gevolgd. Zo is de deelname aan het z.g. democratische volksfront b.v. waarlijk geen middel voor de verdediging van de economische structuur van Rusland.

Hieruit valt slechts te concluderen, dat het proletariaat zich een nieuwe internationale arbeidersbeweging en proletarische partij te scheppen heeft. Wij begroeten de groeiende toeneiging van de massa tot het land van de October-revolutie ofschoon wij weten, dat deze toeneiging voorlopig maar op negatieve motieven, zoals de haat tegen Duitsland, berust. Maar wij kunnen en moeten ertoe bijdragen, dat deze negatieve motieven door positieve vervangen worden en de massa leert, schijn van werkelijkheid te onderscheiden. De arbeiders zullen moeten leren, dat de revolutie in Rusland ten gevolge van de achterlijkheid van het oude Rusland, van de boycot van de imperialisten, in het kort, tengevolge van de historische voorwaarden, waaraan de Russische revolutie onderworpen was, de macht van de arbeidersklasse niet heeft kunnen verwezenlijken. De beheersing van het gehele leven in de Sovjet-Unie door het met de staat samengesmolten partijaparaat en de onmacht van de raden zijn, historisch gezien, een onvermijdelijk resultaat. Maar zelfs in de tegenwoordige toestand vertoont de Sovjet-Unie een vorm van samenleving, die het kapitalisme superieur is, omdat zij niet voor particulier profijt produceert. Ook in haar tegenwoordige gedaante is de Sovjet-Unie één van de meest belangrijke redenen van de algemene crisis van het kapitalistisch stelsel.

De revolutionaire beweging neemt in alle conflicten van het imperialisme deel door de arbeidersklasse de betekenis van deze conflicten voor de strategie en de tactiek van de strijd om

de macht aan te tonen. Tegenover de illusies en het opportunisme van het sociaal-democratie en het stalinisme zullen de eigen ervaringen van de arbeidersklasse de beste leerschool zijn. Deze ervaringen kan de klasse alleen strijdende ondervinden. En in deze strijd zal door de aansluiting van de moedigste en bestgeschoolde arbeiders de nieuwe partij ontstaan. Deze partij kan nu niet gelijk een vereniging gesticht worden.

Want in haar wezen is de nieuwe partij een orgaan van de strijdende arbeidersklasse. De arbeidersklasse is deze strijd hier en daar reeds begonnen, maar hij heeft internationaal nog geen samenhang tengevolge van de oorlogsfronten, die de communicatie en coördinatie van de strijd uiterst moeilijk, meestal zelfs onmogelijk maken. Pas wanneer deze fronten ineensinken, zal de revolutionaire strijd de internationale eenheid vinden. Pas dan zal het moment komen, waarop de nieuwe partij en de nieuwe Internationale kunnen en moeten worden gesticht. Ook de revolutionaire beweging in Nederland zal dan haar partij verkrijgen als een sectie van de nieuwe Internationale van het proletariaat.

In de stormen, die het einde van de tweede wereldoorlog in Europa zullen volgen en die reeds nu optreden, bouwen de revolutionairen, die zich door de vuurschijn van de imperialistische oorlog niet lieten verblinden, de nieuwe partij van het proletariaat. Nu reeds hernieuwen zij de theorie, die de arbeidersklasse voor inhoud en vorm van haar strijd nodig heeft. Theorie en praktijk van de klassenstrijd worden verenigd in de leuze: "Alle macht aan de raden!"

Hoofdstuk III.

De raden als organen van klassenstrijd, revolutie en socialisme.

Wij hebben in de eerste hoofdstukken van dit geschrift herhaaldelijk erop gewezen, dat onder de invloed van de ontwikkeling van de productiekrachten een steeds machtiger concentratie van het kapitaal te constateren is en dat — in wisselwerking hiarmee — de arbeid steeds meer een maatschappelijk karakter verkrijgt. De tot nu toe hoogste graad van volmaaktheid heeft het maatschappelijk karakter van de arbeid daar bereikt, waar het zwaartepunt van de moderne warenproductie ligt: in de industriële massabedrijven. Het zwakste doet zich deze ontwikkeling voor, waar oude vormen van warenproductie, van administratie en distributie behouden bleven. Betekent dit nu, dat het maatschappelijk karakter van de arbeid niet algemeen aanwezig is? Zeker niet. Steeds meer bezwijken deze oude vormen van productie voor de aanval van de concentratie, steeds kleiner wordt het aantal van de kleine zelfstandige ambachtslieden, van de kleermakers en schoenmakers. Zij hebben een schraal bestaan door het repareren van de in de grote fabrieken in series geconfectioneerde goederen. Kleine winkels verdwijnen, zij worden door warenhuizen of filiaalzaken vervangen, waarin de goedkope massa-producten de massale consumptie toegeleid worden. De veteranen van de voor-monopolistische productie trachten tevergeefs hun oude bestaan door toepassing van de nieuwe stijl te redden, en geraken zodoende in afhankelijkheid van de banken, die hun met behulp van het crediet de maatschappelijke zelfmoord vergemakkelijken.

Op alle gebieden van de productie, ook waar de individuele prestatie nog het langst behouden bleef, dwingt het massale en de techniek van de

moderne productie tot normalisatie, tot organisatie ook van de verkoop en zodoende tot inschakeling in het maatschappelijk arbeidsproces.

Meer en meer wordt zelfs het boerenbedrijf, waarin zich de vorm van het individueel bedrijf nog het langst en het hardnekkigst verdedigt, maatschappelijk gelijkgeschakeld. Inkoopsooperaties voor de benodigde grondstoffen en gereedschappen van de boeren, organisatie van de verkoop in de vorm van openbare groente- en fruitveilingen, vereniging van boerenbedrijven van hele districten voor de gemeenschappelijke bewerking van hun zuivelproducten zijn onder meer de praktische resultaten van dit proces van gelijkgeschakeling.

Geen beroep noch nijverheid blijft buiten deze ontwikkeling. Steeds kleiner wordt de particuliere praktijk van de artsen, de advocaten, talrijker de gevallen van armenrecht bij deze lasten, steeds meer wordt ieder soort van geestelijk werk aan de invloed van kapitaalconcentratie, aan het maatschappelijk karakter van de arbeid en zodoende aan de wetten van de warenproductie onderworpen.

De tegenstelling tussen de particuliere toe-eigening van de producten door de nog steeds particuliere bezitters van de productiemiddelen en de maatschappelijke arbeidsprestatie wordt daar het duidelijkst en moet daar op zijn eerst en het hevigst tot botsing leiden, waar de techniek en de concentratie vroeger dan elders en met de grootste consequentie toegepast wordt: in de industriële grote bedrijven.

In de grote bedrijven van de industrie is de arbeidsplaats van het industriële proletariaat, van de revolutionaire klasse. In deze grote bedrijven produceert de maatschappij die waren, waarop het moderne leven essentieel berust. Gas

en electra, mijnen en scheepswerven, motorenfabrieken en hoogovens, olievelden en raffinaderijen, textiel-, confectie-, en schoenfabrieken, bouwondernemingen en alle andere gebieden van industriële warenproductie veranderen het uiterlijk beeld van het landschap. Hier kristalliseert zich het leven van de moderne maatschappij. Hier wordt ook de klassenstrijd geconcentreerd, hier ligt de sleutel tot de macht, hier wordt de strijd om de macht beslist en hier ligt ook het begin van de nieuwe maatschappelijke orde na de overwinning van de revolutie.

In de bedrijven concentreert zich de klassenstrijd. Iedere actie van verzet tegen het heersende stelsel en iedere revolutionaire actie op een hoger heil moet hier beginnen. Geen parlement, hoe het ook samengesteld is, kan de arbeidersklasse de strijd om de verovering van de bedrijven afnemen. Geen loonregeling, die een vakbond treft, kan de onoverbrugbare tegenstelling tussen kapitaal en arbeid, tussen particuliere toeëigening van het product en de maatschappelijke werkprestatie opheffen of ook maar verzachten. Want de monopolistische concentratie van het kapitaal leidt onvermijdelijk ertoe, dat iedere concessie weer teniet gedaan wordt en dat de arbeidersklasse met een verhoogd loon evenredig verhoogde levenskosten moet betalen.

De vereniging van de arbeiders in massale bedrijven bracht, zoals we gezien hebben, mee, dat de vakbonden ophielden klasse-organisaties van het proletariaat te zijn. De organisatievorm van vakbonden voor de klassenstrijd behoort onherroepelijk tot het verleden. Iedere nieuwe poging in deze richting dient uitsluitend het kapitaal, ook al is het tegenovergetselde bedoeld.

De op de stand der ontwikkeling toegepaste organisatievorm van de klassenstrijd is de zelf-

standige bedrijfsorganisatie van de arbeiders. Niemand heeft dit beter begrepen dan het kapitaal. Om deze reden riep het fascisme de z.g.n. bedrijfsgemeenschap van bedrijfsleider en personeel in het leven. Het N.A.F. is de consequente toepassing van dit beginsel door de bourgeoisie. Het Neo-N.A.F., waarmee de Nederlandse bourgeoisie en haar reformistische vrienden de arbeiders bedreigen, is de voortzetting van hetzelfde streven. In het bedrijf ligt de macht, in de bedrijfs- en arbeidsvrede ligt de rust, waarin alleen het kapitalisme kan genieten.

De bedrijfsorganisatie van de arbeidersklasse, de zelfstandige, onafhankelijke klassenorganisatie van de bedrijfsarbeiders zijn de enige weg naar de revolutionaire overwinning op het kapitalisme.

Het denkbeeld, de bedrijven te veroveren, is niet nieuw. Deze gedachte leidde de Commune van Parijs in 1871, al bleef hij ook tengevolge van de tijd en onder de omstandigheden nog halverwege staan. Hij was het uitgangspunt van alle serieuze revolutionaire pogingen van deze eeuw, ook al leverden deze pogingen door gebrek aan ervaring nog geen of nog geen voldoende succes op. De grote revolutie van 1917 in Rusland stond onder de leuze: "Alle macht aan de Raden." De revolutie in Duitsland in 1918 begon met het oprichten van arbeiders- en soldatenraden. In 1936 bezetten de Franse arbeiders hun bedrijven en demonstreerden met de leuze: "Les Sovjets partout". Het was vooral het gebrek aan ervaring, dat de arbeiders tegenhield, de verovering van de bedrijven consequent voort te zetten en te handhaven. Dit gebrek aan ervaring wordt vooral veroorzaakt door een gebrek aan voorbereiding. Te zwak leefde het denkbeeld van de zelfstandige bedrijfsorganisatie in het bewustzijn van de

arbeidersklasse. Haar politieke partijen begrepen wel de betekenis van de bedrijven, maar zij verwisselden eerst in de praktijk, dan ook in de theorie de strijd om de macht van de arbeidersklasse met de strijd voor de eigen macht, die zij aan de stembus en minder of helemaal niet in de bedrijven voerden.

De arbeidersklasse heeft door het gebrek aan voorbereiding voor de overname van de bedrijven een hoge prijs betaald. Tientallen miljoenen van vermoorde en verminkte mensen en honderden van verwoeste steden zijn het gevolg ervan, dat het kapitaal en nog niet de arbeidersklasse de bedrijven beheerst. Voor ons is dit gebrek aan voorbereiding geen kwestie van schuld, echter het resultaat van de maatschappelijke machtsverhoudingen, waarmee ook theorie en praktijk van de politieke arbeidersbeweging overeenstemden. De ontwikkeling naar het tegenwoordig peil van het monopoliekapitalisme met zijn typische verschijnselen zoals fascisme, oorlog en neo-fascisme waren wel nodig, om in de arbeiders zelf het bewustzijn te doen rijpen, dat hun actie en haar voorbereiding in de bedrijven moet beginnen.

Bijna alle grote verzetsbewegingen tijdens de laatste jaren waren spontane of - in de taal van de oude vakbonden en partijen - "wilde" acties. Om te beginnen de bezetting van de bedrijven in Frankrijk in het jaar 1936. Verder de verming van raden van arbeiders en kleine boeren in Spanje, de Februari-staking van de Amsterdamse arbeiders in 1941, de stakingsbewegingen in de Noordelijke provincies van Nederland in het voorjaar van 1943, alle massabewegingen in de bezette gebieden, zij allen vallen onder de categorie: zelfstandige acties van de arbeidersklasse. Zij stonden niet alleen niet onder de leiding van de grote vakbonden, althans

in hun beginstadium, maar zij braken zonder weten en wil van de vakbonden uit. Ditzelfde geldt ook voor de stakingsbeweging van de Engelse en Amerikaanse arbeiders tijdens de oorlog, waarbij de arbeiders openlijk niet meer de partijen en vakbonden gehoorzaamden. In deze acties kiezen de arbeiders hun eigen organen, bedrijfscommissies, die elkaar raadplegen en omvang en duur alsmede de doelstelling van de actie gemeenschappelijk bepalen. Deze organen zijn reeds de eerste elementen van radenvorming. Nog dragen deze acties geen permanent karakter, nog fungeren de bedrijfscommissies slechts als stakingsleiding, die als organen van de arbeidersbeweging weer verdwijnen.

De revolutionaire avant-garde geeft aan de arbeiders de raad, in het voorstadium van de revolutionaire crisis in alle bedrijven vertrouwensmannen te kiezen als permanente bedrijfscommissie. Onder illegale verhoudingen betekent deze voorbereiding het vormen van kaders, die hun arbeidskameraden omtrent de betekenis van zelfstandige acties onder de leiding van zelf gekozen vertrouwensmannen voorlichten. In deze kaders, die - zodoende - de radengedachte verspreiden, ontstaat reeds in de tijd van de illegale voorbereiding de voorwaarde voor de latere revolutionaire strijd. Want deze kaders mogen zich niet tot hun eigen bedrijven beperken. Zoals het bedrijf door zijn productie met de gehele productie in verbinding staat, zo moet ieder bedrijfskader trachten, met andere bedrijven van hetzelfde soort en hetzelfde gebied en dan ook van naburige gebieden in contact te komen. Zo ontstaat een net van verbindingen, dat ervoor dient, de acties tegelijkertijd te beginnen en daardoor tot het succes bij te dragen. Aan het hoofd van deze bedrijfskaders staat een centrale commissie.

In de tijd van voorbereiding wordt deze commissie in het begin door personen van verschillend revolutionaire richting gevormd, die het idee van de zelfstandige organisatie van de bedrijfsarbeiders willen verspreiden. Zodra echter deze propaganda tot resultaten geleid heeft, moeten de plichten van deze centrale commissie door de in de bedrijven zelf gevormde kaders worden overgenomen. Dit alles is van toepassing in de tijd van voorbereiding. Niemand kan zeggen, hoe lang deze duurt. Maar de ervaring leert, dat plotse-ling ontstane acties in de bedrijven betere kans van slagen hebben, als een zo groot mogelijk aantal van bedrijfsarbeiders reeds aan het denk-beeld van de onafhankelijke organisatie en actie gewend is.

In tegenstelling met de vroegere verhouding tussen partij en vakbond moet de partij, of de beweging, die de partij voorbereidt, van het begin af ondubbelzinnig vaststellen, dat ook de voorbereidende lichamen van de radenbeweging, dus in de illegale periode de bedrijfskaders en later in de half-legale of legale periode de bedrijfscommissies van de vertrouwensmannen, nooit mogen worden beschouwd als tactische instrumenten van de partij in de klassenstrijd. Reeds tijdens deze voorbereiding zijn de bedrijfsorganisaties van de arbeidersklasse soeverein, d.w.z. ze zijn niet de uitvoerders van partijbesluiten, maar de strategische hoofdmacht van de klassenstrijd.

In de legale tijd alsmede in de illegale periode heeft de partij of de haar voorbereidende beweging de positie van raadgeefster, van de geestelijke avant-garde. De organisatie van de bedrijfsarbeiders kan de raad van de avant-garde aanvaarden of verwerpen.

Eerst op het moment van de strijd zelf komt

het karakter van de onafhankelijke bedrijfscommissies van de arbeiders als bedrijfsraden duidelijk naar voren. Overeenkomstig de omvang van de strijd breidt zich de actieradius van de bedrijfscommissies verder uit. Bereikt de strijd het stadium van bedrijfsbezetting en zomede een revolutionair karakter, dan verkrijgen de bedrijfscommissies van de arbeiders de functie van de bedrijfsleiding. Op dit tijdstip bereiken wij het begin van de radenmacht.

Het behoeft geen nader betoog, dat ieder lid van een bedrijfsraad niet alleen aan de arbeiders van zijn bedrijf verantwoording verschuldigd is, en op ieder tijdstip afzetbaar is, maar dat hij ook voor zijn functie als bedrijfsraad geen betaling ontvangt buiten zijn vergoeding als lid van het bedrijf.

De bedrijfsraad heeft de leiding van het bedrijf naar binnen en naar buiten. Op de bedrijven, zo hebben wij gezien, berust de essentiële verzorging van de moderne maatschappij. Op de bedrijfsraden wordt tijdens en na de revolutie de nieuwe maatschappelijke orde opgebouwd.

De macht van de raden betekent de vorming van districtsraden uit de gedelegeerden van de bedrijfsraden en van centrale gebiedsraden uit de gedelegeerden van de districtsraden. Ook de leden van districts- en gebiedsraden blijven leden van hun bedrijven, door wie zij steeds kunnen worden teruggeroepen. Ook zij ontvangen geen extra betaling voor hun revolutionaire functie. Het spreekt vanzelf, dat de raden van een revolutionair district of gebied zich tot de bedrijfsarbeiders van een nog buiten de revolutie staand gebied of district wenden, om hun te bewegen, zich bij de revolutie aan te sluiten. District of gebied zijn geen vastgelegde begrippen meer en hebben met de vroegere staatkundig

getrokken grenzen alleen zolang te maken, als de revolutie deze grenzen nog niet overschreden heeft.

In een revolutionair gebied worden alle openbare diensten door de centrale gebiedsraad overgenomen, die zijn eigen organen uit de gelederen van de arbeidersklasse aanwijst. De handhaving van de openbare rust en orde wordt aan de milities van de bedrijfsarbeiders toevertrouwd. Recht wordt door rechtbanken gesproken, die uit bedrijfsarbeiders van mannelijk en vrouwelijk geslacht evenredig gevormd worden.

Productie en distributie wordt met behulp van centrale planbureaux geregeld, die door de bedrijfsraden het prestatievermogen van de productie en de behoeften van de consumenten in overeenstemming brengen. Voor de omvang van de productie geldt als maximum de behoeften van de gehele bevolking naar consumptiegoederen in de meest uitgebreide zin van het woord.

Speciaal in een land als Nederland moet met nadruk erop gewezen worden, dat de overname van de bedrijven door de arbeiders geenszins tot de industrie kan beperkt blijven. We zeiden reeds, dat ook buiten de industrie de concentratie en mechanisering van de bedrijven zich voltrekt, en dat de arbeid overal maatschappelijk karakter heeft verkregen. Ook in de land- en tuinbouw vertoont zich hetzelfde beeld. Het kapitalisme heeft inderdaad de oude tegenstelling tussen stad en land doen verdwijnen, ook al leeft het verouderd bewustzijn van deze tegenstelling nog in de mensen voort. In feite bestaat er geen verschil van principiële betekenis tussen het industrie-proletariaat en die arbeiders, die op het platteland tewerk gesteld zijn. Bedrijfsvorm en techniek van de grote bedrijven van de landbouw en de veeteelt vertonen alle symptomen van kapitalistische productie. In een land, waarin een

belangrijk gedeelte van de arbeidersklasse voor de land- en tuinbouw werkt, mag geen twijfel erover bestaan, dat de overname en leiding van de bedrijven door de arbeiders ook op het platteland de aangewezen weg is naar de bevrijding van de arbeidersklasse. De raden van de landarbeiders en van de verproletariseerde kleine tuinders nemen met volkomen gelijke rechten deel in de opbouw van het radenstelsel. De vertegenwoordigers van de landarbeidersraden hebben naast de raden van de industriële bedrijven zitting in de districts- en gebiedsraden. Samen met de bedrijfsraden van land- en tuinbouw stellen de centrale planbureaux de plannen voor de voedselverzorging van de bevolking en de behoeften van de land- en tuinbouw aan industriële producten vast. De arbeidersraden van de landbouw zijn in de eerste tijd na de revolutie de aangewezen organen, om de aflevering van land- en tuinbouwproducten door de boeren te controleren.

De revolutie, die komt en komen moet, is de proletarische revolutie, de opstand van de enige revolutionaire klasse van de moderne warenproductie. De overname van de macht door de raden van de arbeiders betekent voor een overgangstijd de oprichting van een proletarische dictatuur. De proletarische dictatuur is een voorbijgaande noodzakelijkheid voortvloeiende uit het klassen-karakter van het kapitalistische systeem. Terwijl echter de dictatuur van het kapitalisme in haar wezen de overheersing van de gehele bevolking door een minime minderheid is, betekent de dictatuur van het proletariaat in de vorm van de macht van de bedrijfsarbeiders precies het tegendeel. De proletarische dictatuur is de arbeidersdemocratie en de democratie van de arbeid. Zij is de maatschappelijk onvermijdelijke weg naar de algemene politieke en sociale democratie en naar de vrijheid. Met de macht van de

bedrijfsraden valt de laatste barrière, die ook de niet-proletarische lagen van de bevolking de directe deelname in het maatschappelijk arbeidsproces versperde.

Het kapitalisme heeft het motief en de beperking van zijn productiecapaciteit in de winst. De positie van de tussenlagen onder het kapitalisme, van de kleinburgers en boeren, van de intelligentia en van alle andere lagen wordt door de interne tegenstelling van het systeem voortdurend in gevaar gebracht. De tussenlagen benaderen onder het kapitalisme de onzekerheid en onveiligheid van het proletarische bestaan en zitten vastgeklamd aan de ideologie van de heersende klasse. Wij hebben reeds vroeger enkele opmerkingen over de positie van deze tussenlagen gemaakt en kunnen deze nu aanhalen. In dezelfde graad, waarin de arbeidersklasse de productiecapaciteit van haar bedrijven onder de politieke bescherming van de proletarische klasseorganen ontwikkelt en zodoende het systeem van gedwongen prestatie tegenover de andere werkende lagen van de bevolking kan verzachten, moet het verschil tussen de sociale functies verdwijnen.

Reeds onder het kapitalisme was het maatschappelijk karakter zelfs van de boerenarbeid veranderd, zoals wij gezien hebben. Met de revolutionaire verandering van het maatschappelijk systeem moet dit proces zich gestadig voltooien. De inschakeling van de boeren in de verzorging van de behoeften volgens plan, de inschakeling van alle andere niet-proletarische groepen, die in de administratie, de distributie, het onderwijs, de geneeskundige dienst, de ontspanning enz., zijn tewerk gesteld, zal tot de zelfstandige en bewuste deelname ook van deze lagen in het openbare leven door hun vrijgekozen raden leiden. Hierdoor verliest de macht van de raden het karakter van de proletarische dictatuur en

verkrijgt alle eigenschappen van een sociale en politieke democratie.

Dit proces zal zich niet vlug voltrekken. Wij beschikken over de ervaring van de Russische revolutie en kennen de moeilijkheden, die moeten worden overwonnen en die in Rusland tot het bezwijken van de radenmacht geleid hebben. Onder de gevaren, die de radenmacht bedreigen, speelt het bewustzijn, dat onder de maatschappelijke voorwaarden van het kapitalisme ontstond, geen onbelangrijke rol. In Rusland was het het isolement van de revolutie, de industriële achterlijkheid van het land, de betrekkelijke zwakte van de arbeidersklasse, de strijd tegen de interventie van buiten en tegen de contra-revolutie van binnen, die ertoe leidden, dat de partij in feite de functies van de raden op zich nam en dat de kiemen van de socialistische vrijheid onder de last van de gedwongen bureaucratisering van staat en partij verstikt werden. Wij hebben ons reeds vaak met de redenen bezig gehouden, die ondanks de ontbinding van het particulier eigendom van de productiemiddelen en ondanks de hierdoor geweldig versterkte maatschappelijke productie van Rusland de opbouw van het socialisme en van zijn vrijheid belemmerden. Wij mogen deze ervaringen niet verwaarlozen. De kapitalistische ontwikkeling echter van Midden- en West-Europa betekent behalve moeilijkheden ook een niet onbelangrijke bevordering van de toekomstige radenmacht. Vooral is het het prestatievermogen van de Centraal- en West-Europese arbeidersklasse, waardoor de voorwaarden voor de oprichting van de radenmacht in vergelijking met het Rusland van 1917 veel beter zijn. Maar één ervaring kunnen wij niet overschatten, nml. die, dat in géén geval de strijd om de macht van de arbeidersklasse in de strijd om de macht van het partijapparaat weer mag ontaarden.

De revolutie van de in raden georganiseerde arbeidersklasse is geen avontuurlijk oproer. Ze is ook geen staatsgreep van de revolutionaire partij. De revolutie verplettert het burgerlijk staatsapparaat en vervangt het niet door een nieuw burocratisch apparaat. De partij is de geestelijke avant-garde en zij blijft ook tijdens en na de revolutie het geweten van de arbeidersklasse. Wij bezitten deze partij nog niet eens, wij verwachten haar herrijzenis in de revolutionaire strijd, die wij tegemoet gaan. De partij dient de raden, d.w.z. zij beveelt het proletariaat aan, zijn bevrijding onder de leiding van de raden te bevechten. De raden dienen nooit de partij. Zij zullen in haar de vereniging van de meest serieuze en meest ontwikkelde kameraden zien, wanneer de partij werkelijk de geestelijke avant-garde van het proletariaat zal worden. Het zal een onderscheiding, maar geen plicht zijn en zeker ook geen sociaal voordeel betekenen, bij de partij te behoren. Evenmin zal zelfs de hoogste functie in het radenstelsel met een sociaal voordeel verbonden zijn.

Radenmacht is de macht van de vrijheid. Deze vrijheid heeft maar weinig machtsmiddelen nodig, om zich te handhaven. Want met de verovering van de bedrijven door de arbeidersklasse vallen de bastions van de contra-revolutie. De radenmacht kent geen censuur van het geestelijk leven, want ook de middelen van de geestelijke productie, dus ook de drukpers bevinden zich in handen van de arbeiders. De mening van de arbeiders te controleren, is niet de taak van een burocratische censuur, maar de taak van zelfopvoeding van de bevrijde arbeidersklasse.

Radenmacht is ook vrede. Maar vrijheid en vrede kunnen niet worden gelocaliseerd, zomin als de wereld van heden nog eilanden van vrijheid

en vrede toelaat. De verwezenlijking van de radenmacht betekent de internationale klassenstrijd en zijn internationale overwinning.

-0-0-

Hoofdstuk III.

Het Internationalisme.

Het eerste manifest van de georganiseerde proletarische beweging werd met een oproep aan de arbeidersklasse besloten, om zich internationaal voor de gemeenschappelijke strijd te verenigen. Waar ook en wanneer ook de revolutionaire klassenstrijd opvlamde waren er internationale elementen in zijn doelstellingen opgesloten. Hebben onze tegenstanders gelijk, wanneer zij veronderstellen, dat de steeds hernieuwde opname van het internationalisme in het programma van de revolutionaire beweging slechts een gaste van pieteit tegenover de voorgangers van de beweging is? Is het internationalisme alleen een formule, of is het het onvermijdelijk resultaat van de maatschappelijke ontwikkeling?

Wij hebben op de vraag, waarmee wij dit hoofdstuk inleiden, reeds herhaaldelijk een antwoord gegeven. Maar desondanks moet ook in dit betoog, dat de strijd om de macht behandelt, aan de motivering en aan het doel van het internationalisme die ruimte worden toegestaan, waarop zij recht hebben. Wij zullen ons standpunt zonder moeilijkheden kunnen formuleren, indien wij consequent die denkbeelden volgen, die aan dit geschrift de grondslag geven en ook zijn richting wijzen.

Het internationalisme was het natuurlijke resultaat van de maatschappelijke verdeling van de arbeid, nadat zij die graad bereikt had, die

door de ontwikkeling van de productiekrachten van het kapitalistisch systeem bepaald werd. Wij zeiden reeds vroeger, dat de belangen van de heersende klasse allang de grenzen van de nog bestaande staatkundige eenheden overschreden hebben. Het monopoliekapitalisme eist de gehele macht op, gelijk het jonge kapitalisme niet om een aandeel in de feodale rechten van bezit, maar om de beheersing van het gehele maatschappelijk leven streed en in deze strijd over het feodalisme zegevierde. In wezen erkende zelfs de jeugdperiode van het kapitalisme geen nationale beperking van haar machtsstreven. Weliswaar beruiste het kapitalisme op de onderwerping van de nationale productie en op de kapitalistische uitbuiting van de eigen arbeidersklasse, maar reeds in zijn eerste phase van ontwikkeling betrok het kapitalisme ook de arbeidskracht van vreemde landen bij de warenproductie. Het kapitaal als productiefactor zelf kwam inderdaad uit die rijkdommen voort, die handel en verkeer van de vóór-kapitalistische warenproductie verzameld hadden. Handel en verkeer stichtten de voorwaarden van de overheersende rol, die het z.g.n. witte ras zich tegenover de volkeren van de tegenwoordige koloniale en halfkoloniale gebieden aanmatigt. De onderwerping van deze gebieden in het belang van het kapitaal en in naam van den koning, de natie en de kerk is voor de ontwikkeling van het kapitalisme van vitale betekenis geweest. De uit de koloniën voortkomende grondstoffen blijken voor het kapitalisme onmisbaar te zijn. De nederzettingen van de Oost-Indische compagnieën, de Spaanse, Portugese, Hollandse, Britse en Franse zeevaarders en kooplieden waren de pioniers van de internationale arbeidsverdeling. Door hen werd de werkkraft van de primitieve volkeren steeds nauwer aan de Europese waren-

productie verbonden. De primitiviteit van deze volkeren, d.w.z. de minime kosten van reproductie van hun arbeidskracht resulteerden in een enorme verhoging van de productie van meerwaarde. De primitiviteit van de koloniale inboorlingen was en is gedeeltelijk nog heden een waardevol activum van het kapitalisme. De primitiviteit van de exotische volkeren onderging tot in de tijd van het monopoliekapitalisme haast geen verandering, zeker geen verandering van enige betekenis, wanneer men met de geweldige verhoging van de kapitalistische productiecapaciteit rekening houdt. In dezelfde graad, waarin het kapitalisme de maatschappelijke verdeling van de arbeid en het maatschappelijk karakter van de arbeid internationaliseerde, groeide de betekenis van deze primitiviteit voor de maatschappelijke productie van meerwaarde. Het kapitalisme heeft tijdens zijn gehele ontwikkeling de band van gemeenschappelijke materiele belangen gesmeed, die de arbeidersklasse van de z.g.n. blanke rassen met de arbeidsslaven van de koloniale en halfkoloniale gebieden verbindt.

Het was het juiste inzicht in de gemeenschappelijke belangen van de uitgebuiten, dat onze voorgangers het proletariaat tot internationalisme deed oproepen. De uitbuiting onder het systeem van het kapitalisme was reeds in de bloeitijd van het industriekapitalisme en van de vrije concurrentie internationaal.

Het monopoliekapitalisme is het systeem van enorme verhoging van de kapitalistische productiekrachten en tevens het volmaakte stelsel van de internationale exploitatie van werkkraft. Tijdens de eerste phase van de kapitalistische ontwikkeling stond de internationale concurrentiestrijd nog in het token van de ontdekking en verovering van nieuwe bronnen van

grondstoffen en nieuwe markten. In die tijd lagen de strategische basis en het centrum van kracht nog binnen de grenzen van de nationale staten. De monopolistische en imperialistische periode van het kapitalisme toont echter de beëindiging van deze nieuwe ontdekkingen en veroveringen aan. Nu gaat het alleen om de nieuwe verdeling van de internationale exploitatie. De bedrijfsvormen van het monopolisme maken nationaal en internationaal aanspraak op onderdrukking en vernietiging van de vrije concurrentie. De concurrentiestrijd van de monopolistische eenheden streeft naar de beheersing van de gehele wereld.

De imperialistische partijen omvatten nationale gebieden, die vroeger met elkaar in het teken van de vrije concurrentie wedijverden. Op een hoger peil van de ontwikkeling wordt herhaald, hetgeen de geschiedenis van de oudheid op de basis van het slavenstelsel en hetgeen de middeleeuwen in het kader van de feodale verhoudingen reeds kenden: Het ontstaan van wereldrijken, "waarin de zon niet ondergaat", van wereldrijken, wier ontstaan en ondergang in overeenstemming zijn met het groeiproces van de productiekrachten en met het uiteindelijk bezwijken van het hierop berustend maatschappelijk stelsel.

De imperialistische partijen van het monopoliekapitalisme kunnen met elkaar niet in vrede leven. Hun ongewapende conflicten verontrusten de korte pauzen tussen de wereldoorlogen, waarin zij steeds opnieuw trachten, hun aanspraak op de imperialistische beheersing en controle van alle grondstoffen en markten te verwezenlijken. Wapenstilstand en vredesverdragen zijn schikkingen op korte termijn, ook al worden de verdragen "voor eeuwige tijden" afgesloten. Wij noemen deze tijd de periode van de algemene crisis

van het kapitalistisch systeem.

Deze algemene crisis van het kapitalisme wordt o.m. gekenmerkt door een stormachtige ontwikkeling van de industriële productiecapaciteit van de vroeger minder ontwikkelde landen. Met behulp van het export van kapitaal uit de grote imperialistische landen ontstaan ook in de koloniale en halfkoloniale gebieden industriële ondernemingen, die de algemene crisis van het kapitalisme alleen maar verscherpen. Ook de zwakke industrieën van de achterlijke landen in Oost- en Zuidoost-Europa vertonen een sterke vooruitgang en bereiken in betrekkelijk korte tijd een hoog peil van ontwikkeling. Deze economische expansie van het monopoliekapitaal is tevens oorzaak en middel van het imperialistische systeem van bondgenootschappen. Door de internationale inschakeling van alle gebieden bij het stelsel van de monopoliekapitalistische warenproductie wordt ook de gelijkschakeling van de maatschappelijke werkkraft in alle landen van de aarde voltooid. In de industriële grote bedrijven alsmede in de bedrijven van de gemchanise rde landbouw ontstaat onvermijdelijk de uiterlijke en geestelijke uniformiteit van het proletariaat van alle huidskleuren.

De vrijheid en de vrede van de arbeid hebben een internationaal aspect. Het socialisme eist gelijk levensrecht voor alle werkende mensen, onverschillig waar zij geboren zijn, welke taal zij spreken en welke levensgewoonten zij hebben. Dit internationalisme is niet abstract en levensvreemd en berust ook niet op medelijden, maar is een vereiste van de klassenstrijd. Het internationalisme van het proletariaat is het enig mogelijke antwoord van de arbeidersklasse aan het imperialisme. Het revolutionaire internationalisme is de oorlogsvorklaring tegen de impe-

imperialistische oorlog, het is de enig mogelijke vorm van strijd om de macht.

Ook de internationale strijd om de macht berust op de verovering van de bedrijven door de raden. Ook in de internationale strijd is de directe actie onder de leiding van onafhankelijke organisaties van de arbeiders de weg naar de vrede.

Tijdens de imperialistische oorlog is er geen motivering meer nodig, waarom de macht van de bourgeoisie op het functioneren van de bedrijven en op het gehoorzamen van de arbeiders en de soldaten berust. Dit is gezinsd slechts van toepassing op de imperialistische partijen zelf. Ook de arbeiders en boeren van de koloniale gebieden zijn bij de strijd om de macht betrokken. Hun arbeidsdiscipline en hun gehoorzaamheid als soldaten zijn voor het imperialisme even onmisbaar als de discipline van de Britse, Amerikaanse en Duitse arbeiders en soldaten.

"Alle macht aan de Raden", betekent dus de internationale vorming van raden van arbeiders en soldaten. Er bestaat geen vrede van het imperialisme, maar slechts een vrede, die tussen de arbeiders en soldaten van de in oorlogvoerende partijen rechtstreeks gesloten wordt. De "vrede" van het imperialisme, d.w.z. de voorlopige wapenstilstand heeft reeds zijn programma: Annexatie van gebiedsdelen van de overwonnen partij, "bestrafing" van de "schuldige" volkeren, "opvoeding" van de jeugd van de overwonnen landen als kanonnenvoedsel voor de volgende oorlog, die de tegenwoordige bondgenoten onder elkaar zullen voeren.

De vrede van de radenmacht is de aansluiting van alle gebieden, waarin de arbeidersklasse door de verovering van de bedrijven de voorwaarden van een productie geschapen heeft, die uit-

sluitend de behoeften dient. De deelname aan dit systeem staat open voor iedereen. In deze vrede bestaat er schuld noch schulden van het verleden.

De revolutionaire beweging zal geen wapenstilstand van het imperialisme, abusievelijk "vrede" genoemd, erkennen. Ook de Comintern deed perspronkelijk geen twijfel erover bestaan, dat zij de vredesverdragen van het imperialisme nooit zou erkennen. De revolutionaire beweging wenst geen andere beëindiging van de krijgsvrichtingen, dan dat de soldaten zelf de operaties staken. Door de oorlog is de verbinding tussen de revolutionaire proletariërs verbroken. De "Internationalen" van de geburocratiseerde partijen en vakbonden gingen tenonder, zoals ook niet anders was te verwachten. Hun nationale secties hebben zichzelf tot spreekbuizen van de imperialistische doelstellingen en van hun chauvinistische phrases vernederd.

Maar de revolutionaire beweging leeft buiten de oude organisaties van de arbeidersbeweging. Zij leeft in de bedrijven en in de legers, ook al heeft zij de nieuwe vorm van organisatie nog niet gevonden. Overal waar revolutionairen leven, kunnen zij reeds nu hun plicht doen en zich op het moment voorbereiden, waarop zij hun oproep tot strijd om de macht de wereld kunnen inzenden. Deze oproep zal voor de koloniale volkeren niet de huichelachtige belofte van "grotare zelfstandigheid", maar de zekerheid van algehele vrijheid brengen. Het socialisme erkant geen recht op "koloniën". Deze oproep zal tevens het proletariaat van de in de oorlog overwonnen staten van gelijke rechten verzekeren. Het socialisme bestrijdt elk soort van chauvinistische wraak. Deze oproep zal aan de arbeiders en boeren van de Sovjet-Unie duidelijk maken, dat het socialisme aan de wereld en de wereld aan het socialisme toe-

behoort. Het socialisme is internationaal of er is geen socialisme.

-0-0-

Samenvatting.

Ook in dit geschrift moesten wij ons ertoe beperken alleen de meest belangrijke elementen van de strijd om de macht te schetsen. De praktijk en de theorie van de klassenstrijd en van de revolutie omvatten echter al 10 vraagstukken van het maatschappelijk leven, die de ruimte en de competentie van een brochure voor te boven gaan. Onze samenvatting begint ermee te verhalen, dat de verovering van de macht door de arbeidersklasse geen mechanisch proces is. Ook wij bedienden ons als hulpmiddel van de onderscheiding tussen objectieve en subjectieve factoren en constateerden, dat de ontwikkeling van deze factoren niet automatisch naar de revolutionaire crisis van het systeem leidt. Het is de taak van de tactiek en van de strategie van de klassenstrijd, van de propagandistische en agitatorische verspreiding van de ervaringen, opgedaan in de klassenstrijd, om de algemene crisis van het systeem in de revolutionaire crisis te doen omslaan. De revolutionaire voorlichting doet orop, in de arbeiders het begrip van de dagelijkse ervaringen te bevorderen en daardoor het bewustzijn van de revolutionaire macht van de klasse op te voeren. Deze voorlichting moet in de bedrijven geschieden, omdat daar de arbeiders hun ervaringen verzamelen. De bedrijven zijn de basis van de monopolistische warenproductie en in de bedrijven wordt het maatschappelijk karakter van de arbeid op het tot nu toe hoogste poel gebracht. De bedrijfsvorm van het

monopoliekapitalisme en van het maatschappelijk werk bepaalt ook de organisatievorm van de klassenstrijd..

De maatschappelijke ontwikkeling zelf ontnam aan de vakbonden het karakter van tactische organisaties van de klassenstrijd. Tengevolge van de bureaucratisering werden de vakbonden administratieve afdelingen van de burgerlijke staat. De functionarissen van de vakbonden, ookal bedoelen ze het tegendeel, dienen uitsluitend de handhaving van de kapitalistische dictatuur. De stichting van neo-fascistische corporaties is slechts de consequente voortzetting van de reformistische vakbondspolitiek. De vakbond heeft onherroepelijk opgehouden, een organisatievorm van het proletarisch verzet te zijn. Het herstel van de oude vakbonden zou slechts de klassetegenstander dienen. Het zou de toepassing van een juist strijdmiddel voor een onjuist strijddoel zijn, om met revolutionaire middelen de wedertoelating van de oude vakbonden te willen afdwingen.

De oude partijen waren aan dezelfde wetten van ontwikkeling als de vakbonden onderworpen. Hun ondergang als revolutionaire partijen is onherroepelijk. De revolutionaire beweging is echter voor het proletariaat onmisbaar als de vereniging van de meest vooruitstrevende en meest betrouwbare arbeiders, die het wezen van het kapitalisme begrepen hebben en reeds nu de visie op de toekomstige orde bezitten. De nieuwe partij is de geestelijke avant-garde van de arbeidersklasse, haar raadgeefster en haar geweten. Zij is een kaderpartij, een minderheid van de klasse, en ze streeft niet naar macht voor zichzelf. Haar discipline is vrijwillig en niet de ondergeschiktheid aan een apparaat. Zij wil als partij noch onder het kapitalisme, noch onder het socialisme deel hebben aan de uitoefening van de macht, want de partij staat op het stand-

punt, dat de macht van het kapitaal niet door een parlement kan worden gebroken, zomin deze macht door een vakbond kan worden beïnvloed. Alle macht van het kapitaal berust op de bedrijven. Geen parlement kan deze macht ook maar beperken. De toekomstige orde echter berust op de macht van de raden. Aan het hoofd van de raden staat geen partij en ook geen ander bureaucratisch lichaam, maar de steeds afzetbare vertegenwoordiging van de gehele werkende bevolking.

De organisatie van de klassenstrijd onder het monopolie zijn de onafhankelijke bedrijfscommissies van de arbeiders, waarin de beste en meest geschoolde arbeidskameraden zitting hebben. Alle acties van het proletariaat beginnen in de bedrijven en moeten er beginnen. De centrale commissie van de bedrijfscommissies coördineert deze acties, zij is in de tijd voor de revolutie de erkende leiding van de arbeidersdemocratie. In de revolutionaire crisis aanvaarden de bedrijfscommissies de functie van bedrijfsraden, die de leiding van de bedrijven op zich nemen. Uit de afgevaardigden van de bedrijfsraden van een district worden de districtsraden gevormd, uit de districtsraden groeien de centrale gebiedsraden.

De centrale gebiedsraden nemen alle openbare functies op zich en roepen de bedrijven van de nog buiten de revolutie staande landen op, zich bij de sociale revolutie aan te sluiten. Met behulp van centrale planbureaux wordt de productie aan de behoeften van de bevolking ondergezet gemaakt. In de graad, waarin de in de administratie en distributie, in de vrije beroepen en elders tewerk gestelde lagen van de bevolking aan het radestelsel door hun eigen raden deelnemen, verliest de macht van de bedrijfsraden het

karakter van de proletarische dictatuur en wordt de democratie van de arbeid uitgebreid en voltooid.

Vrijheid en vrede eisen de internationale klassenstrijd, waarin de internationale van de uitgebuiten zich tegen de internationale van de kapitalistische uitbuiting en van het imperialisme verzet. Het proletarisch internationalisme is onbeperkt. De tot nu toe onderdrukte koloniale volkeren nemen met volkomen gelijke rechten deel eraan. De vrede van de revolutionaire beweging is de aaneensluiting van de arbeiders van alle landen. De revolutie respecteert de grenzen van de voormalige staten evenmin, als het imperialisme en het kapitalisme dit deden.

De revolutie is geen wraak, maar een sociale noodzakelijkheid. De revolutionaire beweging strijdt dus met alle middelen tegen de wraakneming van de oorlogsoverwinnaars jegens de overwonnen volkeren. De schuld aan de ellende en aan de oorlog draagt het imperialisme, het fascistisch imperialisme evenzeer als het imperialisme van de "democraten". Het imperialisme zal voor zijn schuld met internationale vernietiging betalen. De geschiedenis schrijft het doodvonnis van het kapitalisme, het proletariaat zal dit vonnis voltrokken.

-o-o-

Deze brochure werd geschreven Augustus 1944.
Het is een uitgave van de Communistenbond

"Spartacus".

Minimumprijs fl. 0.50.